

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 271/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. B., B., zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 32 C 40/2003 z 30. apríla 2003, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 100/07, 4 Co 101/07, 4 Co 102/07 z 18. marca 2009 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 51/2010 z 15. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2010 doručená sťažnosť R. B., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. M. P., B., z dôvodu, že „*rozhodnutiami, a to uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 6 Cdo 51/2010 z 15. apríla 2010, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 4 Co 100/07, 4 Co 101/07, 4 Co 102/07 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 32 C 40/2003 bolo porušené jej ústavné právo uvedené v ustanovení článku 20 odsek 1 Ústavy SR*“.

Z kontextu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podáva sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 32 C 40/2003 z 30. apríla 2003, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 100/07, 4 Co 101/07, 4 Co 102/07 z 18. marca 2009 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 51/2010 z 15. apríla 2010.

Za porušovateľa označeného základného práva označila sťažovateľka okresný súd, krajský súd a najvyšší súd.

Z odôvodnenia sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľka je odporkyňou v konaní pred všeobecným súdom, ktorého predmetom je určenie vlastníckeho práva vydržaním.

Dňa 18. júna 2010 bolo sťažovateľke doručené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 51/2010 z 15. apríla 2010 o odmietnutí dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 100/07, 4 Co 101/07, 4 Co 102/07 z 18. marca 2009, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 32 C 40/2003 v právnej veci E. B. ako navrhovateľky proti sťažovateľka o určenie vlastníckeho práva vydržaním.

Sťažovateľka v sťažnosti opisuje skutkový stav veci v konaní pred všeobecným súdom a žiada ústavný súd, „aby s poukazom na ustanovenie §56 odsek 3 písmeno b) zákona č.38/1993 Z. z. napadnuté v petite bližšie neurčené rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy označeným uznesením najvyššieho súdu, ale aj rozsudkami okresného súdu a krajského súdu ústavný súd vychádzal z toho, že každé podanie adresované ústavnému súdu musí obsahovať náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde podľa § 20 a § 50. Sťažnosť sťažovateľky síce obsahuje návrh na rozhodnutie (petit), avšak tento nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom na rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (napr. III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04, IV. ÚS 15/08). V petite chýba nielen označenie základných práv alebo slobôd, ktoré sa podľa tvrdenia sťažovateľky porušili, a označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľky, ale aj presná identifikácia porušovateľa týchto základných práv, keďže sťažovateľka označila za porušiteľa svojich základných práv všetky tri stupne všeobecných súdov, t. j. okresný súd, krajský súd a najvyšší súd.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný

súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

2. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na princípe subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (*mutatis mutandis* I. ÚS 78/99) pred iným orgánom verejnej moci. Jedným z účinných prostriedkov účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bola sťažovateľka oprávnená podať proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie, čo aj urobila, a krajský súd o ňom rozsudkom rozhodol. Z toho vyplýva, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv v systéme všeobecných súdov, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva označeným rozsudkom okresného súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy označeným rozsudkom krajského súdu ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07) poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj „vlastnícke právo“, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy možno uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Sťažovateľka však porušenie čl. 46 až čl. 48 ústavy nenamieta. Aplikujúc uvedený právny názor (aj keby sťažnosť mala zákonom predpísané náležitosti), bol dôvod na jej odmietnutie v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Ústavný súd takto rozhodol už aj v iných veciach (pozri napr. II. ÚS 34/08, III. ÚS 30/08, IV. ÚS 38/08).

4. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy označeným uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie, ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou uvádza, že nepriaznivý výsledok dovolacieho konania z pohľadu toho-ktorého účastníka konania nemôže viesť k záveru o porušení niektorého zo základných práv, ak postup všeobecného súdu je v súlade so zákonom a ak výsledok rozhodovacej činnosti nenesie znaky svojvôle alebo neodôvodnenosti (napr. IV. ÚS 292/09). Sťažovateľka však neuviedla súdu dôvod, ktorý by signalizoval možnosť vyslovenia porušenia jej označeného základného práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto aj v tomto prípade bol dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka je zastúpená advokátkou. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone

advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti návrhov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (II. ÚS 117/05).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010